

1. Uvod v ekonometrijo

prof. dr. Miroslav Verbič

miroslav.verbic@ef.uni-lj.si www.miroslav-verbic.si

Ljubljana, februar 2024

EKONOMETRIJA

ECONOMETRICS

"Zveza med matematiko, statistiko in ekonomijo; opravka imamo z novo disciplino, ki jo ob pomanjkanju boljšega imena lahko poimenujemo ekonometrija. Cilj ekonometrije je soočiti abstraktne zakone teoretične politične ekonomije oziroma "čiste" ekonomije z eksperimentalno in numerično verifikacijo ter s tem spremeniti čisto ekonomijo, kolikor je to mogoče, v znanost v striktnem pomenu besede."

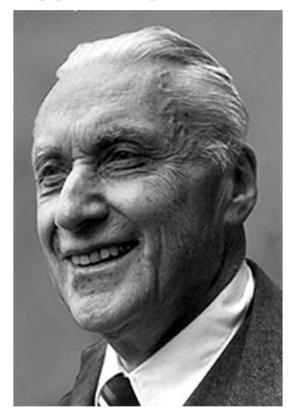

Ragnar Frisch (1895 – 1973) Dobitnik prve Nobelove nagrade za ekonomijo, skupaj z J. Tinbergenom leta 1969

ECONOMETRICS

OIKOS HIŠA, GOSPODARSTVO NOMOS NAUK, VEDA

METRON MERAAA

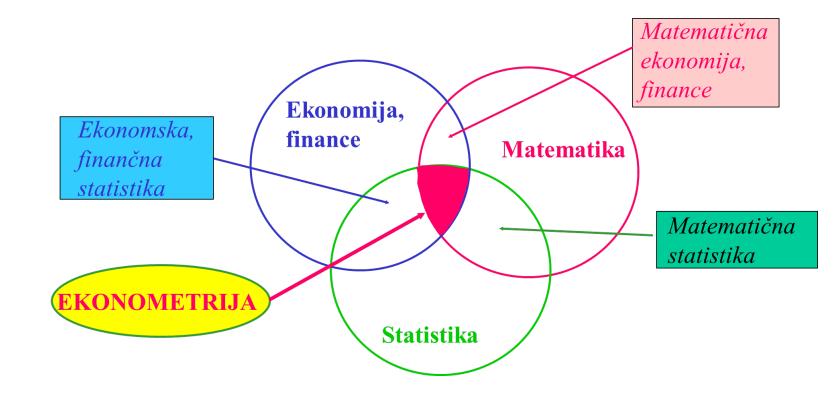
"Veda o merjenju povezav med ekonomskimi spremenljivkami."

29. decembra 1930 je v Clevelandu šestnajstim najvidnejšim ekonomistom predsedoval Joseph Schumpeter. Ustanovili so **Econometric Society**.

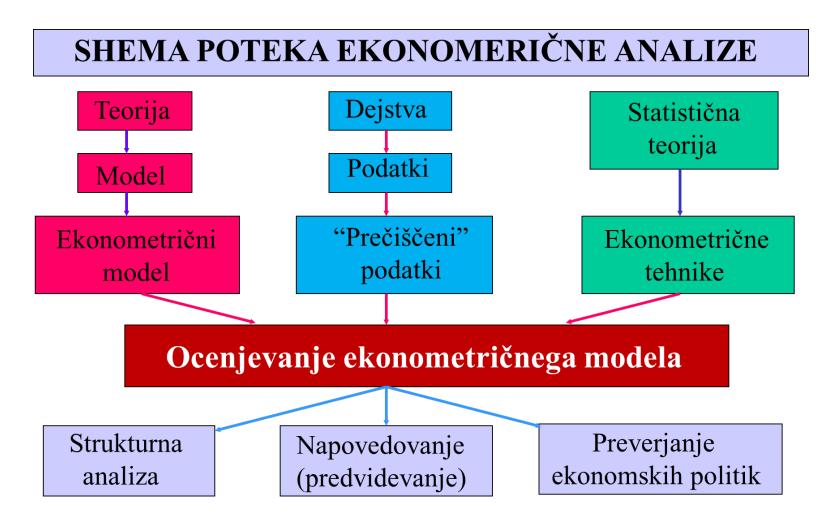
1933. leta izide prvi zvezek revije Econometrica

Potek ekonometrične analize

Lastnosti ekonometričnega modela

Christ (1966) omenja šest željenih lastnosti, ki naj bi jih imel ekonometrični model:

- 1. Relevantnost model naj bi obravanaval pomemben in zanimiv problem in naj ne bi služil zgolj intelektualnemu zadovoljstvu.
- 2. Preprostost model naj bi predstavljal ekonomske povezave v najbolj preprosti možni obliki (varčnost, parsimoničnost). Njegov pomen mora biti razumljiv, tako da omogoča logične in analitične operacije.
- 3. Teoretična sprejemljivost specifikacija modela naj bi bila v skladu z domnevami (postulati) ekonomske ali finančne teorije.

Lastnosti ekonometričnega modela

- 4. Pojasnjevalna moč model naj bi bil sposoben v čimvečji meri razložiti dejanska dogajanja. Naj bi bil v skladu z opazovanimi gibanji ekonomskih ali finančnih spremenljivk, ki so vključene v model.
- 5. Zanesljivost ocenjenih koeficientov ocene koeficientov modela naj bi bile čimbolj natančne. Ocene naj bi imele željene statistične lastnosti, kot so nepristranskost, konsistentnost (doslednost) in učinkovitost.
- 6. Napovedna moč na podlagi ocenjenega modela naj bi bilo možno pripraviti zadovoljiva predvidevanja oziroma napovedi vrednosti odvisnih (endogenih) spremenljivk pri danih vrednostih pojasnjevalnih (ekosogenih) spremenljivk.
- M. Friedman: "Pojasni veliko s čim manj."

1. Uvod v ekonometrijo

prof. dr. Miroslav Verbič

miroslav.verbic@ef.uni-lj.si www.miroslav-verbic.si

Ljubljana, februar 2024